

Aan de informateurs

Datum

21 maart 2024

De Tweede Kamer
T.a.v. Bureau Woordvoering
Kabinetformatie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp

Betreft: gezamenlijke brief UWV-VNG over benutten van kansen op de arbeidsmarkt

Geachte heren,

De uitdagingen op de Nederlandse arbeidsmarkt zijn groot. De ongekende krapte op de arbeidsmarkt maakt het al langere tijd moeilijk om geschikt personeel te vinden voor het onderwijs, de zorg en in de techniek. Hiermee komt de kwaliteit van publieke voorzieningen en maatschappelijke transitie steeds verder onder druk te staan. Door technologische ontwikkelingen vallen ook meer mensen buiten de boot, omdat ze niet over de juiste kwalificaties beschikken. Met de huidige krapte kunnen we het ons niet veroorloven om mensen aan de kant te laten staan. In deze brief schetsen wij de oplossingen die wij als publieke arbeidsmarktdienstverleners zien en met ondersteuning van het kabinet kunnen blijven bieden.

We pleiten voor structurele wettelijke borging van **minimaal één Regionaal Werkcentrum in elke arbeidsmarktregio** dat breed toegankelijk is voor iedereen met vragen over inkomen, arbeid en scholing. We zien dat het beschikbaar stellen van één herkenbaar, laagdrempelig loket ook helpt bij het in beeld krijgen en matchen van onbenut arbeidspotentieel. Zo voorkomen we werkloosheid (of verkorten wij de duur) en vergroten we het arbeidspotentieel in Nederland.

Wij pleiten voor **voortzetting van het 'ontschot budget'**, wetgeving die ontschot werken tussen publieke partijen mogelijk maakt en wetgeving die gegevensuitwisseling tussen publieke partijen onderling en met werkgevers, vakbonden en private partijen. Zo zorgen we ervoor dat mensen passende ondersteuning krijgen en weer aan het werk worden geholpen.

We kunnen het ons niet veroorloven om mensen aan de zijlijn te laten staan. **Inzet en investering in het onbenut arbeidspotentieel** is hard nodig. Dat gaat niet alleen om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, maar ook om mensen die meer willen werken zoals zzp'ers, mensen die deeltijd werken of statushouders en asielzoekers.

Tot slot pleiten wij voor een **scholingsregeling** die zich met name richt op sectoren met maatschappelijke relevantie, waarbij de Regionale werkcentra benut kunnen worden als toegangspoort. Zo verkleinen we de kwalitatieve mismatch op de arbeidsmarkt.

Graag gaan we hierover met u in gesprek.

Hoogachtend,

Leonard Geluk
Algemeen directeur VNG

Maarten Camps
Voorzitter Raad van Bestuur UWV

Pak nu door als kabinet: benut kansen op de arbeidsmarkt

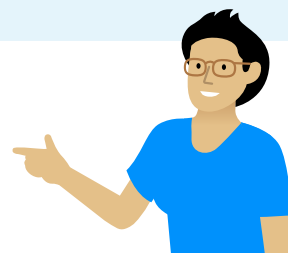
De arbeidsmarkt is historisch krap, in sommige cruciale sectoren is die krapte structureel. Met name in het onderwijs, de zorg en in de techniek is het al jaren moeilijk om geschikt personeel te vinden. Hiermee komt de kwaliteit van publieke voorzieningen en maatschappelijke transitie steeds verder onder druk te staan. Noodmaatregelen, zoals een vierdaagse schoolweek in het onderwijs, worden inmiddels ingezet of overwogen. Zonder gewijzigd beleid zal de krapte structureel aanhouden.

Tegelijkertijd zien gemeenten en UWV dat steeds meer mensen niet meer rond kunnen komen en mee kunnen doen in de maatschappij. Door technologische ontwikkelingen verandert de vraag naar arbeid, waardoor mensen steeds vaker niet over de juiste kwalificaties beschikken. Hierdoor vallen ze ondanks de grote vraag naar arbeid, buiten de boot en komen ze in een kwetsbare positie terecht. Om de

huidige welvaart te behouden en het verdienvermogen van Nederland op peil te houden moeten we het tij keren!

Als publieke uitvoerders van arbeidsmarktdienstverlening hebben wij als gemeenten en UWV de maatschappelijke opdracht om bij te dragen aan een inclusief Nederland en een goed werkende arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt die mensen ondersteunt in hun bestaanszekerheid doordat iedereen naar vermogen mee kan doen. Een arbeidsmarkt waarbij werkgevers worden ondersteund in hun personeelsbehoefte en gestimuleerd worden om bij te dragen aan een inclusieve arbeidsmarkt. Ons gezamenlijke doel is om mensen (duurzaam) inzetbaar te krijgen, dan wel te houden, en hen naar werk te bemiddelen. Om de structurele krapte en mismatch het hoofd te bieden is doorlopende investering in de brede beroepsbevolking nodig. Alle arbeidspotentieel en de doorontwikkeling daarvan is daarbij nodig. We kunnen het ons simpelweg niet veroorloven om iedereen die mee kan en mee wil doen, aan de kant te laten staan! In de afgelopen jaren hebben we onze samenwerking hierop geïntensiveerd en onze krachten gebundeld, maar er is meer nodig.

Met steun van het nieuwe kabinet helpen we de krapte op te lossen

Oprichten en borgen van hét Regionaal Werkcentrum voor hulp bij vragen over arbeid en scholing

In de afgelopen jaren hebben we ten tijde van de coronacrisis als publieke dienstverleners samen met werkgevers, vakbonden en private partners de handen ineen geslagen om mensen aan het werk te helpen en te houden. In elke arbeidsmarktregio werken we inmiddels samen in een regionaal mobiliteitsteam. Door onze expertise te bundelen en elkaars dienstverlening in te zetten, hebben we burgers en bedrijven kunnen ondersteunen bij omscholing en arbeidstoeleiding en de invulling van hun personeelsbehoefte. De samenwerking die in deze tijdelijke regionale mobiliteitsteams is opgezet verdient structurele borging in wet- en regelgeving. Zo blijft het niet bij een tijdelijke crisisconstructie, maar zorgen we voor een duurzame bijdrage aan een oplossing voor krapte en mismatch op de arbeidsmarkt. We zijn verheugd dat de benodigde wetswijziging voor structurele borging van de

RWC's naar verwachting voor het zomerreces in internetconsultatie zal gaan. Ondertussen hebben we in een aantal arbeidsmarktregio's deze samenwerking reeds vormgegeven in een Regionaal Werkcentrum (RWC). We zien dat het beschikbaar stellen van één herkenbaar, laagdrempelig loket voor vragen over werk, uitkering en scholing helpt bij het in beeld krijgen en matchen van onbenut arbeidspotentieel. De ambitie is om in de komende jaren in elke arbeidsmarktregio een Regionaal Werkcentrum op te richten. Door onze dienstverlening breed toegankelijk te maken bereiken we meer mensen, vergroten daarmee het arbeidspotentieel en voorkomen we dat mensen zonder werk komen te zitten en aanspraak moeten maken op een uitkering.

Met de structurele borging van de RWC's in de wet zorgen we voor realisatie van **minimaal één Regionaal Werkcentrum in elke arbeidsmarktregio** dat breed toegankelijk is voor iedereen met vragen over inkomen,

arbeid en scholing. Zo voorkomen we werkloosheid (of verkorten wij de duur) en vergroten we het arbeidspotentieel in Nederland.

Doen wat nodig is

We kunnen onze samenwerking en de dienstverlening veel effectiever maken als we "ontschot" kunnen werken. Bij de ondersteuning van mensen richting de arbeidsmarkt willen we uit kunnen gaan van wat iemand nodig heeft, waardoor het voor de dienstverlening niet meer uitmaakt of iemand bijvoorbeeld een uitkering heeft op basis van de Wajong, de WW of de Participatiewet. Met de historische krapte op de arbeidsmarkt wordt het steeds belangrijker om creatiever om te gaan met werkzaamheden en beschikbare mensen. Door functies aan te passen en ze geschikt(er) te maken voor mensen met een ondersteuningsbehoefte kunnen meer mensen aan het werk. Bij het matchen van de juiste mensen aan een passende baan is het belangrijk dat mensen de ondersteuning krijgen die het beste bij hen past. Dit vraagt om het harmoniseren, vereenvoudigen en toegankelijk maken van de re-integratieregelingen, vanuit de verschillende wetten (WW, ZW, WIA, Participatiewet en Wajong-regeling). Het vraagt ook om het wegnemen van de bestaande schotten voor voorzieningen. Het beschikbaar stellen van passende interventies en voorzieningen tijdens werk, op weg naar werk of tijdens participatie, biedt mensen vroegtijdig een breder perspectief en werkt preventief.

Wij pleiten daarom voor **voortzetting van het 'ontschot budget'**, wetgeving die ontschot werken tussen publieke partijen mogelijk maakt en wetgeving die gegevensuitwisseling tussen publieke partijen onderling en met private partijen mogelijk maakt. Zo zorgen we ervoor dat meer mensen aan het werk worden geholpen.

Inzetten op onbenut arbeidspotentieel

Over het algemeen zien we dat een deel van de mensen die het RWC benadert niet bekend is bij UWV of gemeente. Het gaat dan om mensen die werkzaam zijn als ZZP'er, in deeltijd werken of die niet-uitkeringsgerechtigd zijn. Door passende ondersteuning te bieden kunnen we de arbeidspotentie van deze groep nog beter aanboren.

Ook is er veel onbenut potentieel onder statushouders en onder asielzoekers (die na zes maanden in de procedure mogen werken). Beide groepen ervaren diverse

belemmeringen om op hun niveau te kunnen werken. Het wegnemen van belemmeringen in wet- en regelgeving is van belang en tevens zal vooral extra investering in begeleiding naar duurzaam werk van statushouders en asielzoekers nodig zijn.

Naast de investering in het onbenut arbeidspotentieel in Nederland, kan in specifieke gevallen gerichte arbeidsmigratie helpen als bijdrage aan het oplossen van de krapte. Dit vraagt een **integraal arbeidsmigratiebeleid** vanuit het Rijk met aandacht voor de bredere maatschappelijke effecten op onder andere beschikbare huisvesting, zorg en onderwijs.

Investeer in regeling voor Leven lang ontwikkelen

Door maatschappelijke transitie en trends als technologische ontwikkeling en vergrijzing wordt Leven Lang Ontwikkelen (LLO) steeds belangrijker voor het verdienvermogen van Nederland. Om de kwalitatieve mismatch op de arbeidsmarkt te verkleinen is het cruciaal dat werknemers en werkzoekenden zich continu blijven ontwikkelen. Bijvoorbeeld in het aanleren van nieuwe vaardigheden, het bijspijkeren van hun kennis of een omscholingstraject te volgen gericht op een beroep in een maatschappelijk cruciale sector. Het verdwijnen van de STAP-regeling en het aflopen van de ontschot budgetten in de RMT's beperken de mogelijkheden voor bij- en omscholing. Dat kunnen we ons niet veroorloven. We zien dat we met de regionale mobiliteitsteams een belangrijke bijdrage leveren aan de LLO agenda. Wij pleiten voor een scholingsregeling die zich met name richt op sectoren met maatschappelijke relevantie, waarbij de Regionale werkcentra benut kunnen worden als toegangspoort. Scholingsfondsen in de Arbeidsmarktregio's.

Afsluitend

De huidige situatie op de arbeidsmarkt vraagt kortom om stevig ingrijpen en daarom pleiten wij voor:

- Doorzetten RWC-vorming met brede toegang;
- Voortzetten voldoende aanvullend ontschot budget, ook voor de langere termijn;
- Investering in het onbenut arbeidspotentieel in Nederland;
- Een scholingsregeling gericht op specifieke sectoren.

Graag gaan wij met u in gesprek om verder vorm en inhoud te geven en stappen vooruit te zetten.

Hoogachtend,

Leonard Geluk
Algemeen directeur VNG

Maarten Camps
Voorzitter Raad van Bestuur UWV